

RUSOVSKÉ NOVINY

www.bratislava-rusovce.sk

ROKOV U VÁS DOMA

Milí Rusovčania,

vítame vás na stránkach našich vynovených Rusovských novín, ktoré týmto číslom oslavujú už dvadsiate narodeniny. Bude aj darček? Áno, bude a určite urobí radosť aj vám – našim čitateľom: nový dizajn a bohatší obsah. Modernejší, atraktívnejší vzhľad prinášame najmä preto, aby sme vám čo najviac spríjemnili čítanie našich miestnych novín. Budeme tiež zrebovať troch výhercov zlosovacej súťaže, pre ktorých máme milé prekvapenie. Aj v novom šate vám budeme naďalej prinášať dôležité informácie o tom, čo sa u nás v Rusovciach udialo, ako to dopadlo, kto vyhral, kto prehral, čo sa práve deje a prečo. Prečítate si aj o tom, čo Rusovce v budúcnosti čaká, ako aj rozhovory so zaujímavými Rusovčanmi a pri tomto všetkom si trochu oddýchnete. V mene celej redakčnej rady vám prajem, aby ste si užili začiatok leta a ak vám ho spríjemnia aj Rusovské noviny, budeme sa tešiť.

Simona NOVOMESKÁ •

VÝZVA

Vďaka spolupráci s Magistrátom hlavného mesta SR Bratislavy pribudlo v apríli v Rusovciach nových 23 stromov v rámci projektu „10 000 stromov“. Keďže na jeseň máme prisľúbenú ďalšiu výsadbu, radi by sme vás poprosili o návrh lokalít, kde by mohli byť stromy umiestnené, aby sme tak doplnili zoznam, ktorý na úrade priebežne vytvárame a dopĺňame.

Ak máte nápad, kde by sme mohli nové stromy vysadiť, ozvite sa nám do 15. júla 2020 prostredníctvom:

☎ 02/6820 7012

@ podnet@bratislava-rusovce.sk

f MČ Bratislava-Rusovce

Aplikácia Rusovce: modul Podnety

MÚ •

PODNETY

Dostávame od vás množstvo podnetov, návrhov na riešenie, sťažností – čo je dobre. Znamená to, že vás veci verejné zaujímajú a nie sú vám ľahostajné. Rozhodli sme sa preto do Rusovských novín zaradiť novú rubriku, v ktorej budeme reagovať na najčastejšie sa opakujúce podnety. Zároveň dávame do pozornosti komunikačné kanály, prostredníctvom ktorých nás môžete kontaktovať a ktoré sú zriadené presne na tento účel.

@ podnet@bratislava-rusovce.sk

Aplikácia Rusovce: modul Podnety

PRI PRECHÁDZKE V LESOPARKU SOM NAŠIEL ROZHÁDZANÉ ODPADKY. ČO S TÝM MIENITE UROBIŤ?

Odpadky z lesoparku Rusekáci vy-nášajú priebežne, aj napriek tomu, že celé toto územie nie je vo vlastníctve ani v správe MČ. Mrzí nás, že odpratane skládky opakovane nahrádzajú nové. Ďakujeme všetkým, ktorí po sebe aj druhých upratujú.

V PARKU PRI KAŠTIELI SA UŽ DLHŠIU DOBU NIČ NEDEJE. BUDE SA V PRÁČACH POKRAČOVAŤ ALEBO NIE?

Práce na úprave parku pri kaštieli boli kvôli koronakríze na nejaký čas pozastavené, no v uplynulých dňoch sa opätovne naplno rozbehli a ich ukončenie sa predpokladá do konca októbra.

VŠIMOL SOM SI, ŽE PRI ZBERNOM DVORE A ZBERNÝCH HNIEZDACH SA PRAVIDELNE VYTVÁRAJÚ SKLÁDKY ODPADU. BUDE SA TO NEJAKO RIEŠIŤ?

Minulý rok sme vybudovali kamerový systém. Popri spolupráci s políciou pripravujeme sankčný systém, ktorý nám umožní v priestupkovom konaní udeľovať pokuty tým, ktorí namiesto zberného dvora vyhadzujú odpad pred jeho brány.

ZASADNUTIE MZ

30. APRÍL

Aprílové zasadnutie MZ sa uskutočnilo na základe nového zákona v čase pandémie korešpondenčne – prostredníctvom e-mailu. Poslanci rokovali o pozastavení povinnosti rodičov platiť poplatky za škôlku, ŠKD a jedáleň v čase, keď sú tieto zariadenia pre pandémiu zatvorené. Táto povinnosť rodičom vyplývala z platného VZN.

Poslančka V. Vandrášková predložila návrh, aby sa zúčtovanie doteraz zaplatených platieb uskutočnilo do 10 dní po skončení školského roka. Pozmeňovací návrh poslanci schválili piatimi hlasmi (Vandrášková, Jenčík, Filaga, Lošonský, Karácsony). Celé uznesenie schválili všetci deväť poslanci. Poslanec V. Mokráň zároveň požiadal, aby vedenie MČ v spolupráci s vedením školy zabezpečilo čo najskoršie zúčtovanie platieb rodičom.

5. MÁJ

Na májovom zasadnutí poslanci schválili vybudovanie vzorového zberného hniezda na triedený odpad z participatívneho rozpočtu na základe projektu „Dajme veci na poriadok“ od Ing. Kataríny Winter. Vybudované bude na Gaštanovej aleji.

Po odchode p. Viestovej a p. Vrzgulovej z redakčnej rady Rusovských novín sa do redakčnej rady prihlásili p. Novomeská a p. Farkasová. Na návrh p. Jenčíka bol z redakčnej rady odvolaný Pavel Mokráň a nahradený bol Veronikou Vandráškovou.

Poslanci sa druhýkrát venovali aj mimosúdnej dohode so spoločnosťou DB REAL FINANCE s. r. o. Po rozprave bol prijatý pôvodný finančný návrh mimosúdnej dohody. Poslanci návrh schválili šiestimi hlasmi (proti: Lošonský, zdržali sa: Vandrášková, Jenčík).

MÚ •

DRUHÁ FÁZA OCHRANY PAGAŠTANOV

Výskyt Ploskáčika pagaštanového (ploskáčik) je dlhoročným problémom rusovských pagaštanov. Spôsobuje poškodenie listov na stromoch, dôsledkom čoho hnednú a opadávajú.

Existuje riziko, že pri viacročnom opakovanom napadnutí môže dôjsť k odumretiu starších stromov.

Opatrenia proti ploskáčikovi sa začínajú pravidelným vyhrabávaním lístia, jeho následným kompostovaním, zaliatím vápenným mliekom alebo spálením, čím sa zneškodnia kukly, ktoré v ňom prezimujú. Toto opatrenie znižuje veľkosť populácie ploskáčika, ale nezabráni jeho výskytu. Ďalším spôsobom je aplikácia pesticídov, konkrétne insekticídov, ktoré sa aplikujú vysokotlakovým postrekovacím na celý strom alebo injekciou do cievnych zväzkov rastliny. Aplikácia pesticídov však ohrozuje životné prostredie a zároveň život ľudí, keďže napadnuté stromy sú prevažne v obývaných oblastiach. Minulý rok sme s mestskou časťou Bratislava-Rusovce nadviazali spoluprácu pri vytvorení zón bez pesticídov, tento rok aj vďaka spolupráci s Trnavskou univerzitou v Trnave a Slovenskou poľnohospodárskou univerzitou v Nitre, sme sa zapojili do výskumu, ktorého cieľom je „ekologický boj proti ploskáčikovi“. Ide o metódu, ktorá má v celoročnom cykle dve fázy. Prvá fáza spočíva v dôslednom vyhrabávaní listov pred zimou a druhá fáza je zameraná na pravidelné zalievanie stromov. V závere výskumnej práce zhodnotíme stav ploskáčikom napadnutých pagaštanov, ktorých lístie bolo vyhrabávané a ktoré boli zalievane (experimentálna skupina), v porovnaní so stromami, s ktorými sme nerobili nič

(kontrolná skupina). Predpokladáme, že pravidelné vyhrabávanie lístia a zalievanie stromov vodou, pomôže pagaštanom lepšie zvládať výskyt ploskáčika.

Prvú fázu výskumu sme realizovali ešte pred zimou za pomoci Rusekáčov a dobrovoľníkov bývajúcich v lokalite Gaštanová alej – dôsledne sa vyhrabalo lístie pod stromami, čo by malo zabrániť ploskáčikovi prezimovať v opadanom lístí. Všetkým týmto ďakujeme za pomoc.

Druhá fáza začala teraz na jar a s ňou nám pomôžu rusovskí hasiči. Ide o zavlažovanie stromov z experimentálnej skupiny, ktoré máme v dvoch lokalitách: Gaštanová aleja a na dvore pri Dome záhradkárov. Prvé zavlažovanie prebehlo v máji a pokračuje v intenzite každé 2 – 3 týždne do septembra, čím budeme simulovať chýbajúce zrážky.

V záverečnej fáze, ktorá nás čaká v septembri, sa odoberú listy zo stromov z experimentálnej aj kontrolnej skupiny a vyhodnotia sa výsledky výskumu. Získané údaje spracujeme a o predbežných výsledkoch a ďalšom postupe výskumu vás budeme informovať.

Ivan ILKO
OZ Zóny bez pesticídov •

AKO ĎALEJ S KAŠTIEĽOM

„Hľadá sa riešenie“ – tak možno uzavrieť výsledok rokovania s novým vedúcim Úradu vlády SR, Júliusom Jakabom, ktoré absolvovala starostka Rusoviec Lucia Tuleková Henčelová začiatkom mája. Témou rokovania bol postup prác pri rekonštrukcii kaštieľa v Rusovciach.

„Vedúci Úradu vlády SR ma ubezpečil, že má záujem nájsť riešenie pre záchranu tejto vzácnej kultúrnej pamiatky. Samozrejme, všetko závisí od vývoja situácie s ochorením COVID-19. Zároveň sme sa dohodli, že najbližšie stretnutie k téme

rekonštrukcie kaštieľa sa uskutoční u nás v Rusovciach.“ hovorí starostka. Dúfajme teda, že v štátnej kase sa v tejto neľahkej dobe nájdu finančné prostriedky aj na záchranu kaštieľa. Pohľad na to, ako kaštieľ z roka na rok čoraz viac chátra, totiž trápi nás všetkých.

MÚ •

Z DENNÍKA
STAROSTKY

Milé Rusovčanky, milí Rusovčania, máte v rukách číslo našich novín v novom šate. Dovoľte mi týmto poďakovať za výbornú doterajšiu spoluprácu kolegovi z redakčnej rady p. P. Mokránovi a zároveň privítať nových členov redakčnej rady: p. L. Farkasovú, S. Novomeskú a V. Vandrášekovú. Máme za sebou niekoľko náročných týždňov, kedy sme museli mnohé naše zaužívané postupy v práci i v našich rodinách dočasne pozmeniť. Zvládli sme to. Naše deti už opäť navštevujú škôlky a školy, rodičia sú späť vo víre pracovných povinností a dedina opäť ožíva spoločenským životom. Mimoriadna situácia bude mať ale mimoriadne nepriaznivý vplyv na rozpočet mesta, a teda aj na ten náš. Pokles príjmov zaznamenávame z nájmov, podnikateľskej činnosti, ale predovšetkým na dani z príjmov fyzických osôb. Rusovce tento výpadok postihne odhadom vo výške 150 tisíc EUR, presnejšie čísla však budú jasné najskôr na jeseň. Dovtedy predpokladáme zrealizovanie sumy, o ktorú mestská časť v dôsledku koronakrízy príde. Už teraz však vieme, že niektoré plánované aktivity, predovšetkým tradičný Deň Rusoviec, na aký sme boli posledné roky zvyknutí, budeme musieť oželiť. Výpadky v príjmoch odsunú aj niektoré investičné aktivity. Je smutné konštatovať, že pomoc od štátu je takmer nulová. Presnejšie, v prípade Rusoviec, je to jedna päťlitrová bandaska dezinfekcie a približne 500 ks jednorazových rúšok pre našu školu. Napriek opakovaným žiadostiam sme si všetko potrebné v konečnom dôsledku museli zabezpečiť sami a za vlastné. Dobrou správou je, že plánovaná realizácia nadstavby školy ostáva „v hre“. Finančné prostriedky z programu IROP boli uvoľnené a my môžeme pokračovať v prácach vyhlásením súťaže na zhotoviteľa. Prajem vám všetkým krásny nástup leta, aby ste ho prežili v zdraví a načerpali novú energiu. Zostaňte zodpovední! ©

Lucia TULEKOVÁ HENČELOVÁ •

20. VÝROČIE RUSOVSKÝCH NOVÍN

Psičkari v parku
a za ním

Dobudovanie
plynofikácie
a vodovodu
na Colníckej ulici

Začiatok
pravidelného
vydávania
Rusovských novín

2001

Z merania
elektromagnetického
žiarenia
v Rusovciach

Sanácia Domu
záhradkárov

2003

Z návrhu pre
optimalizáciu
MHD
v Bratislave

Kukulienska
- nové
materské
centrum

2005

20. ročník
medzinárodnej
súťaže
s historickou
požiarnou
technikou

Sci-fi
o rusovských
jazzerách

2007

Rusovce majú
program
hospodárskeho
a sociálneho
rozvoja

Čo chýba
mladým
v Rusovciach?

2009

2002

10. výročie DFS Gerulata

Dostavba kanalizácie na
Kováčsovej ulici

Iniciatíva Rusovský park

2006

Za lepšie Rusovce
- nové občianske
zduženie

Miestny úrad sa
sťahuje do nových
priestorov

40 rokov
základnej školy

2008

Redizajn novín

Oslavy 800. výročia
1. písomnej zmienky
o Rusovciach

Začala výstavba
hotela Ponteo

Rímsky parčík opäť
ožíva alebo správa
o stave bláznov
v Rusovciach

2010

Vybudovanie
ihriska pri
futbalovom
ihrisku

Otvorenie
tribúny

Verejná
zbierka na
gaštany

Aj keď datovanie prvého vydania novín spadá do roku 1992, až od roku 2001 začali noviny vychádzať pravidelne. Neuveriteľných 20 rokov sú súčasťou vašich domácností. Predtým ako sa spolu pozrieme do histórie, **radi by sme poďakovali všetkým redaktorom a šéfredaktorom, ktorí sa podieľali na tvorbe Rusovských novín.** A teraz spoločne prejdime na témy, o ktorých sa písalo posledné roky.

Lubica FARKASOVÁ •

Cyklochodník na Vývojovej ulici

Zrekonštruované námestie dáva Rusovciam novú pečať

Rusovské noviny získali bronz v celoslovenskej súťaži

Vysvätenie fary a pastoračného centra

Prvá Noc kostolov

Strelnica a jej budúca ochrana

Na Gerulatskej a Maďarskej sa našli poklady svetového významu

Bojujeme proti nelegálnemu výrubu

XX. Ročník Rímskych hier

V Rusovciach máme obdivuhodného Franza – Jozefa

Zrekonštruovaná telocvičňa

Revitalizácia parku pri kaštieli

2011

2013

2015

2017

2019

2012

Stavebný ruch okolo fary

Čeladník čakajú veľké zmeny

Dobrovoľníctvo v Rusovciach

2014

Školský autobus opäť premáva

Obhájené prvenstvo hasičského družstva

Kaštieľ čakajú veľké zmeny

2016

Kus Rusovci na výstave v Ríme

Otvorenie kina SLUK

Schválenie ÚP pamiatkovej zóny

2018

Revitalizácia storočnej aleje gaštanov

Modernizácia požiarnej zbrojnice

2020

Život v čase COVID-19

Vysadili sme nové stromy

KONEČNE SPOLU

Dlhé mesiace boli, okrem iného, zatvorené aj priestory nášho rusovského evanjelického kostola na Maďarskej ulici. Azda nikdy tomu na tak dlhú dobu ešte nebolo. Všetci sme prežívali svoje starosti a strach o zdravie: svoje ale aj našich blízkych v našich domácnostiach, bez kontaktu s našimi bratmi a sestrami, spoluveriacimi.

Duchovné slovo sme prinášali do Vašich domovov prostredníctvom videí a internetu (www.ecav-petrzalka.sk; Facebook: CZ ECAV Petržalka), ale konečne je tomu inak. Aj v našom, evanjelickom kostole sa už stretávame. Na základe Jeho pozvania z knihy proroka Zachariáša: „*Vráťte sa ku mne – znie výrok Hospodina mocností – a ja*

sa navrátim k vám...“ (1,3). Tak ako bolo vo zvyku, vždy **v nedeľu o 11-tej hodine**. Prosíme všetkých našich veriacich, aby nezabudli, že napriek tomu, že sa opatrenia uvoľňujú, nechceme nič podceňiť a prosíme: prídte na bohoslužby v rúšku, použite dezinfekciu, ktorá je pripravená v kostole, dodržujte vzdialenosť 2 metrov. Bohoslužby prebiehajú zatiaľ v skrátenej forme, podľa odporúčaní. K sviatosti Večere Pánovej je možné pristúpiť vždy v prvú nedeľu v mesiaci, aj v tomto prípade podľa odporúčaní krízového štábu.

Nevedeli sme, koľko bude toto tiché obdobie trvať, ale Pán Boh nás vrátil k sebe, do spoločenstva, medzi bratov a sestry

a tam vás srdečne pozývame. Využime možnosť, ktorú máme. Boh vás žehnaj, tešíme sa na vás!

Mgr. Paulína ŠOFRANKOVÁ
zborová kapláňka CZ ECAV Petržalka (Rusovce) •

MOJE DIEŤA SA CHCE MODLIŤ

Pred rokmi vyšla kniha s nadpisom „Pomôc, moje dieťa sa chce modliť!“. Viem si predstaviť, že tam, kde sa náboženstvo moc nepestuje, chýbajú rodičom odrazu pojmy a slová, ako hovoriť nie len o modlitbe, ale vôbec aj na tému Boha. Sociologické prieskumy hovoria, že v EÚ (napr. v Nemecku) sa cca 27 % modlí v núdzi a v kritických situáciách, ale rovnaké množstvo (27 %) aj vo chvíľach radosti, úspechov

a z vďačnosti. Aj deti, aj dospelí modlitbou dokazujú, že práve Pán Boh je dôvodom ich hlbokéj dôvery, istoty a bezpečnej, láskavej starostlivosti o celú ich bytosť. Deti to dokážu vyjadriť často veľmi úprimne, jasno a logicky. Pýtajú sa, kde môžu Pána Boha nájsť, stretnúť. Vedia sa ho priamo opýtať na svojich kamarátov, chorú spolužiačku, alebo mu priamo zveria trpiace deti v Afrike, či zvieratá v horiacom lese.

Ježiš raz apoštolom pripomenul, že ak nebudú ako deti, nedostanú sa do jeho kráľovstva. Chcel tým povedať ako by mali dospelí jasne, samozrejme, hovoriť nie len o svojom Stvoriteľovi, ale aj s Ním samým? Na to je veľa možností a spôsobov. V Rusovciach máme opravený kostolík sv. Víta, s inou funkciou. Reakcie sú rôzne. Od kritiky až po obdiv a ocenenie podarenej

rekonštrukcie kostolíka s novými službami pre všetkých. A to pod názvom St. Vitus –Kaffee nejde len o kávu. Niektorí hostia povedia, že raz si sadnú na jednu, inokedy na druhú stranu, aby pri vínku či káve, mohli obdivovať vitrážne okná, alebo pôvodné kamenné steny z 13. storočia v symbióze s moderným obslužným pultom. Ak si niekto pri kulinárskych dobrotách vie vychutnať ešte aj atmosféru histórie a sakrálného prostredia, stáva sa dôkazom starej pravdy, že človek všade na svete, je od stvorenia modliacou sa bytosťou. Hoci každý trochu ináč, inou formou a deti po svojom. Aj u sv. Víta sa dá hovoriť o Bohu a s Bohom, všetkými zmyslami, aj srdcom.

Július Marián PRACHÁR
rímskokatolícky farár •

UMENIE POD OKNAMI

Posledný májový štvrtok sme si uprostred dňa užili na námestí pri fontáne KONCERT POD OKNAMI v rámci Viva Musica! festivalu **Umenie pod oknami**. Rusovce sa tak zaradili k mestským častiam Bratislavy, kde sa koncerty počas koronakrízy uskutočňovali na sídliskách, či verejných priestranstvách.

Koncert v podaní Albína Blahu (klarinet) a Radky Kováčovej (klavír) bol skutočným pohladením pre dušu a veríme, že sme ich neprivilili v Rusovciach poslednýkrát.

Ďakujeme Viva Musica! agentúre, BKIS a Magistrátu hlavného mesta SR Bratislavy

AKO SME ZVLÁDLI ČAS AŽ K OTVORENIU ZŠ S MŠ 1. JÚNA 2020

Prevádzku našej základnej a materskej školy tento rok výrazne poznačil koronavírus. Po tom, ako sme museli prerušiť vyučovanie na školách a prevádzku v školských zariadeniach, sme na našej webovej stránke pre všetkých učiteľov, rodičov a žiakov zriadili odkaz – UČÍME SA DOMA, kde sme pravidelne poskytovali nové informácie, usmernenia a pomôcky na zlepšenie vzdelávania v domácom prostredí, ponúkli sme aj možnosť rodičom obrátiť sa na školského psychológa.

Od 10. 3. 2020 sme si pedagógovia odsúhlasili akými prostriedkami bude pokračovať vyučovací proces školy v domácom prostredí s využitím online vzdelávania EduPage, mailovú komunikáciu, Skype, WhatsApp.

Od 23. 3. 2020 sme intenzívne začali riešiť možnosť rozšírenia domáceho vzdelávania o ďalšie online vyučovania cez ďalšie aplikácie ako boli ZOOM, SKYPE, BETA RECRU MEET, MICROSOFT TEAMS, WEBEX. Pre rodičov žiakov so ŠVVP sa nám podarilo zabezpečiť jednotný spôsob vzdelávania prostredníctvom programov IMO a Včielka. Podarilo sa nám získať licenciu Microsoft Teams a postupne sme pristúpili k vytvoreniu účtov a hesiel pre všetkých pedagógov a pre všetkých 357 žiakov. Za veľkú ochotu pomôcť chcem poďakovať p. Kolečákovi, spolu s našimi kolegami p. Rimalom a p. Hlubockým sa im spoločne podarilo spustiť online vzdelávanie cez aplikáciu Microsoft Teams v 3. B. triede na 1. stupni a súčasne na 2. stupni cez predmet informatika. Po Veľkej noci sme už skúšobné online vyučovanie pretavili do celoškolského vzdelávania cez aplikáciu Microsoft Teams, v ktorej pokračujeme a prebieha toto vzdelávanie aj v tomto čase po otvorení ZŠ.

Starostka mestskej časti Bratislava-Rusovce 27. 05. 2020 rozhodla, že od 01. 06. 2020 sa otvorí aj naša ZŠ s MŠ pre žiakov 1. až 4. ročníka. Tento prechod sme úspešne zvládli za presne špecifikovaných hygienických podmienok, ktoré sme museli zabezpečiť.

Aj touto cestou vám všetkým rodičom, pedagogickým zamestnancom, žiakom chcem poďakovať za pomoc, disciplinovanosť a dodržiavanie všetkých pokynov, usmernení a odporúčaní, ktoré sme všetci v tejto nefahkej situácii museli dodržiavať a prispôbiť sa všetkým neočakávaným zmenám.

Mgr. Rastislav KUNST
riaditeľ ZŠ s MŠ •

RÚŠKOVÝ BEH

Keďže situácia v jarných mesiacoch nás donútila zostať doma, pripravili sme pre všetkých istú formu náhrady a športovú novinku jari 2020 - virtuálny beh.

Nazvali sme ho príznačne - Rúškový beh.

Spolu s miestnym úradom sme zorganizovali virtuálny beh pre všetkých, ktorí mali chuť si zabehať a zasúťažiť. Od prvotnej myšlienky k realizácii stačil jeden týždeň na oslovenie sponzorov, výrobcov medailí, výrobu prihlasovacieho formulára a prihlasovanie na beh sa mohlo začať.

Čaro virtuálneho behu spočíva v tom, že netreba bežať v presný čas a po presnej trase. Každý si zvolí, kedy sa mu najlepšie behá a pomocou aplikácie si odmeria vzdialenosť a čas. Výsledok pošle organizátorom e-mailom.

Účastníci si mohli vybrať trať na 1, 3, 5 alebo 10 km. Keďže išlo o prvú aktivitu tohto druhu v Rusovciach, neočakávali sme veľa účastníkov. O to viac nás prekvapilo, že sa behu od 30. apríla do 3. mája zúčastnilo až **161 bežcov** všetkých vekových kategórií. Odbehli sme spolu **997,66 kilometra**, čo je približne trasa od prameňa Dunaja v Nemeckom Donaueschingen až do Rusoviec! Fantastické.

Ďakujeme všetkým účastníkom aj sponzorom, vďaka ktorým sme mohli každého účastníka obdarovať medailou. Sponzorsky prispeli **Antica Toscana, Kvetinová pohotovosť** a **Vinotake**.

Na stránke Mestskej časti www.bratislava-rusovce.sk/virtualny-ruskovy-beh-2020 nájdete výsledky behu v jednotlivých disciplínach a na facebooku si môžete pozrieť fotky a odkazy tých, ktorí sa rozhodli podeliť aj o svoje dojmy. A ak ste si ešte nevyzdvihli svoj diplom a medailu, stále vás čakajú na podateľni miestneho úradu.

Za organizátorov Palo MOKRÁŇ •

ZUŠKA ONLINE

Obdobie medzi májom a júnom býva v našej ZUŠke nabitá koncertami a vystúpeniami. O to viac sa tešíme, že posledný májový piatok patril „video koncertu“ – alebo „online koncertu“ v online svete, v ktorom posledné mesiace fungujeme. Do vyše hodinového koncertu sa zapojilo 38 žiakov hudobného odboru, ktorí počas koronakrízy poctivo cvičili skladby a piesne. Prvý júnový piatok patril zase žiakom z literárno-dramatického odboru, ktorí sa

spoločnými silami predstavili vo videu v recitácii úryvkov najznámejšej ľúbostnej básne – Maríny. Tento projekt bol uvedený v rámci spolupráce MČ Bratislava-Rusovce a SZUŠ, Balkánska 87, Bratislava pri príležitosti 200 rokov od narodenia Andreja Sládkoviča. Veľké poďakovanie patrí nielen našim učiteľom, ale najmä rodičom, ktorí nám posielali videonahrávky.

Marianna ĎURANOVÁ
učiteľka SZUŠ •

AKTUALITY Z MAGISTRÁTU

Tak ako v našich životoch zmenil koronavírus plány na rok 2020, rovnako tomu je aj v prípade hlavného mesta. Fotky prázdnych ulíc Bratislavy sa stali symbolom zmeny života nášho mesta.

Okrem zmien v plánovaných investíciách sa muselo mesto pripraviť na rôzne krízové scenáre. Aj keď sa nám to dnes už zdá byť neskutočné, museli sme sa chystať na tzv. taliansky scenár, čomu sme nastavili opatrenia v domoch seniorov, v mestských podnikoch a službách. Ekonomicky najviac zasiahnutým je Dopravný podnik, na záchranu ktorého musí mesto vyčleniť cca 14 miliónov eur. Mesto začalo výrazne šetriť aj na svojej prevádzke, prišlo k 20 % skráteniu rozpočtu, zastavili sa viaceré veľké

investície ako napr. rekonštrukcie budov. Celkový výpadok príjmov mesta kvôli kríze je dnes odhadovaný na cca 35 – 40 mil. eur. Prísny opatreniami sa podarilo ochrániť zariadenia pre seniorov pred nekontrolovaným šírením vírusu. Aj keď sme ešte nezvítazili, mesto je lepšie pripravené na prípadnú druhú vlnu pandémie a vytvára svojim organizáciám rezervu ochranných pomôcok.

Postupne prechádzame do post-koronového sveta. Bratislava musí byť silným aktérom pri presadzovaní záujmov svojich obyvateľov. V minulosti tomu tak často nebolo, Bratislavu brali rôzne skupiny ako ľahkú hus na šklbanie. Aj preto je významným krokom plánované získanie kontroly nad službami BVS, ktoré zabezpečuje firma InfraserVICES. Tá sa stala synonymom tunelovania zdrojov, ktoré má BVS využívať na rozvoj infraštruktúry. Investičný dlh BVS sa aj kvôli tomuto rozkrádaniu dostal na úroveň 600 miliónov (!!!) eur. Odkúpenie podielu v InfraserVICES umožní BVS údržbu a rozvoj za reálne ceny, nie ceny umelo nafúknuté o desiatky percent.

Vo viacerých mestských častiach Bratislavy prebieha v rodinných domoch testovanie individuálneho zberu separovaného odpadu cez sáčky pridelené pre jednotlivé domy. Ak sa to osvedčí, môžeme rozšírenie projektu očakávať v roku 2021 aj v Rusovciach. Na celomestskej úrovni sa spustila kampaň Pes bratislavský, ktorá je zameraná na skultivovanie vzťahu psíčkari-nepsíčkari. Veríme, že lepšia komunikácia a rešpektovanie pravidiel urobí aj v tejto oblasti z Bratislavy moderné mesto. Vedenia mesta rokovalo s ministrom financií o novom prístupe štátu k potrebám hlavné-

ĎAKUJEME, ŽE SI PO SVOJOM PSOVI ZAKAŽDÝM UPRACETE

Skutočne. Nezodpovední psíčkari robia naše mesto nielen škaredším, ale svojím nekonaním prispievajú aj k mnohým zdravotným rizikám. Navyše, ak po svojom psíkovi neupracete, hrozí vám pokuta až do výšky 65 eur. Viac informácií nájdete na <http://pesbratislavsky.sk>

ho mesta. Nádejou je, že na druhej strane stola sedia ľudia plne zakotvení v Bratislave, poznajúci potreby mesta. Otvorili sa témy ako zmena financovania hlavného mesta, spoločný postup pri úprave zákona o Bratislave, či pomoc Dopravnému podniku zo strany štátu. So svojimi 2700 zamestnancami totiž patrí k top zamestnávateľom v našom kraji.

Ctibor KOŠTÁL
riaditeľ Magistrátu hl. mesta SR Bratislavy

RUSEKO INFORMUJE

Po podnetoch od občanov zbierame aj odpad pri jazerách a okolí

Po rekonštrukcii poškodených herných prvkov na ihrisku pri MFK sme upravili aj okolie

Asfaltovali sme drobné výtky na komunikáciách v správe MČ

Pred nákupným strediskom sme vytvorili parkovaciu plochu pre invalidov

PÁR SLOV OD BÝVALEJ ŠÉFREDAKTORKY...

Boli ste zodpovedná za novú obsahovú štruktúru a za redizajn, za ktorý boli noviny aj ocenené.

Kde ste hľadali inšpiráciu?

Keď som sa pred 21 rokmi prisťahovala do Rusoviec, fascinovala ma miestna história, príroda i to, že v nevelkej lokalite sa nachádza až niekoľko národných kultúrnych pamiatok, mestské múzeum, SLUK či starý stredoveký kostolík a tiež ľahko rozpoznateľný kaštieľ v anglickom neogotickom štýle. To všetko sme skúsili pretaviť do dizajnu. Rusovské noviny som kreovala s mladými tvorcami z agentúry Triad, dnes patria k najúspešnejším slovenským kreatívcom a tiež zberateľom ocenení aj v Európe. Myslím, že som do práce na tvorbe dizajnu a grafického rozloženia obsahu vkladala v prvom rade srdce, čo nebolo ťažké. Veď Rusovce s tým všetkým nádherným a tajupným, čo skrývajú, som milovala. Mimoriadne som si cenila rozhovory so starousadlíkmi, ktorí mi vždy porozprávali niečo nové a úžasné o živote v starých Rusovciach, o známych dožinkoch, o rybároch a Dunaji... Tak trochu prezradím, že som chcela, aby ma prijali medzi seba a aby som sa stala naozajstnou Rusovčankou...

Aké témy počas vašej práce v Rusovských novinách obyvateľov Rusoviec najviac zaujímali?

Mojim cieľom bolo, aby sme spolu – prostredníctvom novín spoznávali bližšie lokalitu, kde žijeme, ľudí, ktorí niečo vytvorili pre Rusovce, ale aj známe osobnosti, ktoré medzi nami žijú a pracujú. Chcela som, aby sme poznali minulosť a prítomnosť Rusoviec, staré i to nové. Aby sme budovali lokálpatriotizmus, ktorý si Rusovce zaslúžia. A, samozrejme, noviny ako miestne periodikum museli obsahovať informácie z rôznych oblastí: samosprávy, z činnosti úradu, kultúry, športu, školstva, zahŕňať občianske aktivity...

Čo potrebujú noviny, aby mohli slúžiť ľuďom všetkých vekových kategórií?

Miestne noviny by mali prirodzene odrážať život v lokalite, ktorej

PhDr. Henrieta Hrubá

slúžia. Medzi nami žijú starší obyvatelia, mladší, veriaci, športovci, deti, rodiny, ale aj tí, ktorí sú sami. Mali by poskytnúť aktuálne informácie a témy pre všetky generácie, nemali by zabúdať na miestne folklórne súbory či kluby seniorov alebo materské centrá. Miestne noviny majú slúžiť v prvom rade obyvateľom, majú zviditeľniť aj tú najmenšiu dobrú aktivitu jednotlivca – až po veľké veci. Nemusia byť dokonalé, ale určite by sme z nich mali vnímať istý rukopis vzťahu k ľuďom, ktorí tu žijú.

A na záver, čo by ste popriali novinám do ďalších rokov?

Chcem poďakovať prvým rusovským rodinám a spoluobčanom, ktorí sa otvorili a porozprávali do novín o svojom živote. Takisto všetkým ochotným ľuďom, ktorí podporili už pred 20 rokmi myšlienku pokúsiť sa spraviť noviny z miestneho informátora. Boli sme jedni z prvých malých miestnych novín na Slovensku! Vďaka patrí poslancovi Alexandrovi Berkovičovi, Jozefovi Mallineritsovi za odkrývanie minulosti, vtedajšiemu miestnemu zastupiteľstvu, tiež starostovi Dušanovi Antošovi, ktorí umožnili vydávanie novín a vďaka patrí aj súčasnej starostke Lucii Tulekovej Henčelovej a poslancom, ktorí tradíciu vydávania novín naďalej aktívne podporujú, tiež pracovníkom miestneho úradu.

Ja osobne ďakujem všetkým, ktorí sa z Rusovských novín tešili a dodnes tešia. Rusovským novinám želim, aby boli stále našou živou súčasťou.

zhovárala sa Lubica FARKASOVÁ •

• ŽIVOT V RUSOVCIACH

NETRADIČNÁ KAVIAREŇ V KOSTOLÍKU SV. VÍTA

Kostol svätého Víta je najstaršou sakrálnou stavebnou pamiatkou Rusoviec. Je situovaný v južnej časti parku rusovského kaštieľa hneď vedľa hlavnej cesty. Tento renesančný kostol bol vybudovaný v roku 1613 na mieste staršieho románskeho kostola, pôvodne z roku 1208. Kostol bol časom viackrát stavebne upravovaný, pričom niektoré úpravy sa negatívne podpísali pod jeho existenciu. Najtvrdší úder kostol dostal pri prestavbe v 50-tych rokoch 20. storočia,

keď bol vyprázdnený a premenený na sklad kníh. Vzácnny mobiliár sa nenávratne stratil. Niektoré artefakty, ako napr. vzácny oltárny triptych s výjavom Umučenie sv. Víta, sa podarilo časom objaviť.

Tento rok sa na kostolíku otvorili úplne nové dvere, aby každému, kto cez ne prešiel, sprístupnili celkom nový interiér. Tento starobylý priestor sa nanovo nadýchol a ponúkol svoj genius loci v mimoriadne atraktívnej forme.

Interiér kostolíka je dnes po všetkých stránkach pripravený umocniť svoj pôvodný účel v novej rovine – bude galériou pre umelecké diela na občasnú výstavu a koncerty komorného charakteru. Duchovné pookriatie poskytne aj pripravovaná knižnica a v neposlednom rade rekonštruovaná veža s meditačnou miestnosťou umožňujúcou aj prenocovanie. Možnosť dať si na tomto mieste aj voňavú kávu, čaj, či raw zákusok, je už len čerešničkou na tejto chutnej torte.

Projekt bol realizovaný najmä vďaka úsiliu rusovského farára dr. Júliusa Mariána Prachára. Kaviareň zatiaľ funguje v skúšobnej prevádzke a dúfame, že sa čoskoro dočkáme aj jej oficiálneho otvorenia.

Simona NOVOMESKÁ •

AHOJ KAMARÁTI!

Vitajte na celkom novučičkej stránke pre deti. Dobre počujete, stránka je celá vaša. A čo vás tu čaká? Krásne príbehy a rozprávky. Verte, alebo neverte, v Rusovciach žije pani spisovateľka Zuzka Boďová, ktorá ich píše len pre vás. Takže psssst, uši nastrážit, Rozprávky od Zuzky začínajú.

Zvedavec Kubo

„Pomóóoc!“ vykrikoval Kubo odkiaľsi spod zeme.

Timko s Mimi sa naháňali v parku, kúsok od akejsi zrúcaniny, a vôbec ho, chudáčiska, nepočuli. Ani psík Fúzik nič nezavetril. Brechal na vrabce, iné si nevšímal.

Kubo sa chcel schovať, zbadal kamenný múr a raz-dva ho preliezol. Ocitol sa pred starobyľou bránou, celkom, celičkom obrastenou pichľavou burinou. Razom zabudol na naháňačku. Pichľavina sa na chlapca mračila, snažila sa ho zastaviť, ale márne. Kubo vytiahol nožík, šikovne sa prerezal ku kľučke, bránu otvoril a smelo vošiel na zbúranisko.

Po dome, ktorý tu kedysi stál, zostali len staré tehly, spráchnivené dosky a kde-tu sa povalovali zbytky kobercov s prečudesnými ornamentmi.

Aj by sa vrátil za deťmi, no zvedavosť spravila ďalší krok, a nešťastník sa zošuchol do hlbkej diery.

Našťastie, Mimi a Timko si rýchlo všimli, že Kubo kamsi zmizol, a začali ho hľadať. Psík Fúzik nechal vrabce na pokoji, v okamihu preskočil starý múr a prednými labami pristál tesne pred dierou.

„Kde si?“ volali deti.

„Neviem, je tu tma!“ bolo počuť Kuba.

Timko preliezol pichľavinu a utekal za hlasom. Zbadal jamu a len-len že do nej nevetel. Pohotová Mimi ho schmatla za rukáv a skríkla: „Stoj! Padneme tam aj my a nikto nás nevyhrabe! Zavoláme pomoc!“

„Pozri, tam ide akási tetka s ujkom!“ tešila sa, keď vbehla opäť do parku. Chytré im rozpovedala, čo sa stalo.

Ujko nezaváhal ani minútku a nebojácne vošiel do domu. Skočil do čiernej diery, vyložil chlapca a už-už chcel vyliezť von, no čosi ho zastavilo. Stúpil na niečo kovové, a keď si na to posvietil telefónom, okamžite mu svietlo.

Milý ujko našiel poklad! No nie hocijaký. Starý ako svet. Teda o niečo mladší, pravdaže. Pretože to bola prilba rímskeho vojaka. A to nebolo všetko. Pod prilbou ležala ešte misa a v nej zopár mincí.

Rozprávky od Zuzky

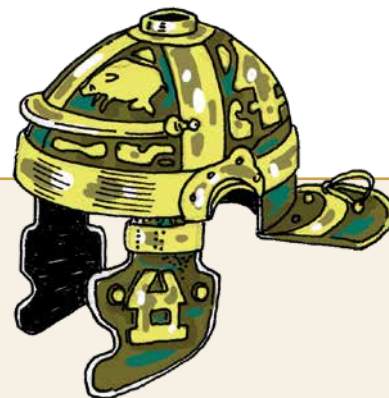
Ilustroval: Filip Horník

„Žena moja! To je úlovok! Sme boháči! Aha, tu je znak Limes Romanus! Hoď mi batoh, všetko tam schovám, nech nás nik nevidí!“

Ibaže nepoznali múdru Mimi. Tá dobre vedela, čo treba robiť s nájdeným pokladom. Žiadne také, schovať ho do batoha. Pekne-krásne všetkým vysvetlila, čo treba urobiť.

Náš ujko si vypočul múdre dievčatko a poslúchol. Pekne sa jej poďakoval a deti mu sľúbili, že na takéto zbúraniská nikdy nevkročia. Fúzik zabrechal na súhlas a zas utekal za vrabcom.

Zuzana BOĎOVÁ •

Deti, hádajte, čo musel ujko urobiť s nájdeným pokladom:

- a/ opatrne ho vziať do rúk a uložiť doma pod posteľ,
- b/ odnieť ho do starožitníctva,
- c/ nedotknúť sa ho a zavolať na Pamiatkový úrad Slovenskej republiky.

Poznámka: Každý archeologický nález je ako súčasť kultúrneho dedičstva majetkom Slovenskej republiky. Mnoho nálezov sa zámerne zatajuje, čím okrem ochudobnenia kultúrneho dedičstva a spáchania priestupku (pokuta do 400 000 €) alebo trestného činu (do 10 rokov väzenia) sa nálezca ukráti aj o nárok na nálezné, ktoré je v podstate odmenou za poctivosť a správny postup. Náhodný nález, samozrejme, nemožno nájsť cieľovým vyhľadávaním detektorom kovov. Nálezné do 100 % hodnoty nálezu poskytuje Pamiatkový úrad SR.

MILÍ RUSOVČANIA,

prinášame Vám oddychovú stránku a s ňou aj krížovku. Každá nás zavedie či už do histórie našej obce, alebo nám prezradí o nej niečo zaujímavé. Dnes sa bližšie pozrieme na zúbok názvom ulíc. Konkrétne ulici Pri vodnej veži.

Vodnú, či vodárenskú vežu nájdeme v Rusovskom parku juhovýchodne od kaštieľa. Mnohí možno ani netušia o jej existencii a mnohí ju poznajú aj pod názvom Minaret. Každopádne bola postavená pri veľkej rekonštrukcii rusovského panstva, ktorá prebiehala od roku 1906. Kaštieľ prešiel modernizáciou, vybudovalo sa ústredné kúrenie a nové kúpeľne. To samozrejme vyžadovalo zvýšenú potrebu vody a tak bola v parku postavená vodárenská veža s neogotickými prvkami.

Pre zaujímavosť – málo ľudí vie, že počas druhej svetovej vojny sa stala skrýšou pre ľudí ukrývajúcimi sa pred nemeckými vojakmi.

Ale vráťme sa do roku 1906. Tajnička nám prezradí meno vtedajších – posledných majiteľov rusovského panstva.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
A													
B													
C													
D													
E													
F													
G													
H													

VODOROVNE: **A.** Prvá časť tajničky – rádiodoklátor. **B.** Operné hudobné skladby – poradie, stupeň – liek horkej chuti na povzbudenie chuti do jedla. **C.** mužské krstné meno (6. 7.) – odporúčanie – šarha. **D.** Malý kút – poľské mesto medzi Gdyniou a Gdanskom – Eleonóra. **E.** Kypří pôdu pluhom – bežár – hrdinská báseň, epopeja. **F.** Zakopol – opotrebenie povrchu trením – existujete. **G.** Ženské meno (16. 2.) – Eduard – návrh, podnet – biblický staviteľ archy. **H.** Iba – Druhá časť tajničky.

ZVISLE: **1.** Mapa v druhom páde mn. čísla – hromadil. **2.** Druh papagája – úroda v 6. páde.

3. Súčiastka na trvalé spájanie kovových dielov – obor. **4.** Hltavo konzumuje – kapustovitá zelenina. **5.** Mužské meno (2. 2.) – penový nápoj z vína, vajec a cukru. **6.** Náterová hmota na zvyšovanie lesku – syntetické vlákno. **7.** V súlade s módou – viacúčelové domáce prístroje. **8.** Chemická značka striebra (lat. argentum) – ľahostajnosť, nevšímavosť. **9.** Radomír – lepidlá. **10.** Opač profesionála – ale. **11.** Dar v 6. páde – domácich miláčikov. **12.** Jazero v strednej Ázii, do ktorého vtekajú rieky Amudarja a Syrdarja – hlava rodiny (on si to obyčajne myslí). **13.** Plemeno, odroda – predpona s významom pol-, polo-.

ZLOSOVACÍ KUPÓN K 20. VÝROČIU RUSOVSKÝCH NOVÍN

Meno: **Priezvisko:**

Adresa:

Vystrihnite vyplnený kupón a vhoďte ho do schránky miestneho úradu do 31. 07. 2020 alebo si stiahnite aplikáciu Správy o meste – Rusovce do svojho mobilu, kde v sekcii Podnety vyplňte svoje osobné údaje a zadajte heslo „RN 20“.

Zo všetkých zúčastnených následne vyžrebujeme 3 výhercov a odmeníme týmito cenami:

1. poukážka do reštaurácie SĽUK v Rusovciach v hodnote 30 EUR a knižka Rusovce – Oroszvár – Karlbürg (Juraj Hradský/Jozef Mallinerits)
2. poukážka do kvetinárstva Margarétka v hodnote 30 EUR a knižka Rusovce – Oroszvár – Karlbürg (Juraj Hradský/Jozef Mallinerits)
3. knižka Rusovce – Oroszvár – Karlbürg (Juraj Hradský/Jozef Mallinerits) a darčkové predmety z miestneho úradu

Výhercov zverejníme v augustovom čísle Rusovských novín a výhry doručíme na zadanú adresu. Účasťou v súťaži prejavuje súťažiaci súhlas s pravidlami súťaže zverejnenými na webovom sídle mestskej časti.

RECEPTY OD SUSEDOV

Keď sa tak v nedeľu okolo obeda prejdete Rusovcami, pri každom dome vám nos poštekľí nejaká lákavá vôňa. Slávnostný obed, či obľúbený nedeľný koláčik. Poďme teda v našich novinách spolu ochutnávať a spoznávať recepty našich susedov. Najskôr nazrieme do kuchyne pani starostky. Aj tu sa vypekajú koláčiky pre dvoch malých maškrtníkov. Tak sa teda pozrime, čo si nachystali pre nás.

JAHODOVÁ ROLÁDA S PARÍŽSKOU ŠĽAHAČKOU

Cesto: 6 vajec, 6 PL kryštálového cukru, 5 PL polohrubej múky, 1 PL kakaa, 3 PL vody, štipka soli

Plnka: 250 g mascarpone, 150 g mliečnej čokolády, parížska šľahačka, hrst jahôd

Postup: Žĺtky vymiešame s kryštálovým cukrom; biely so štipkou soli a 3 PL studenej vody. Postupne do žĺtkov vmiešame múku zmiešanú s kakaom a vyšľahané bielky. Cesto vylejeme na plech vystlaný papierom na pečenie. Pečieme pri 200° C približne 8 – 10 min. Po upečení stiahneme z korpusu papier na pečenie a mierne vychladnutý korpus naplníme plnkou, ktorú si pripravíme z vyšľahanej šľahačky, roztopenej čokolády, mascarpone a nadrobno nakrájaných jahôd. Roládu zrolujeme a necháme v chladničke stuhnúť. Ozdobíme roztopenou čokoládou a zvyšnými jahodami.

Sladkú dobrú chuť☺

REŠTAURÁCIA
SĽUK

Margarétka
Kvetinárstvo a
darčkový obchod

LIEČIME PLATNIČKY A BOLESTI CHRBTI

Trápia Vás bolesti krku, chrbta, krížov alebo trpnutie končatín?

Nepomáhajú Vám lieky, zdravotný matrac, masáže
či ortopedické pomôcky?

Obmedzuje bolesť Vaše telesné či pracovné aktivity?

Hrozí Vám strata mobility alebo operácia chrbtice?

**Bolesti chrbta spôsobuje
znižovaná, vyklenutá alebo
poškodená medzistavcová platnička.**

Riešením je

IMPEDANČNÁ TERAPIA®

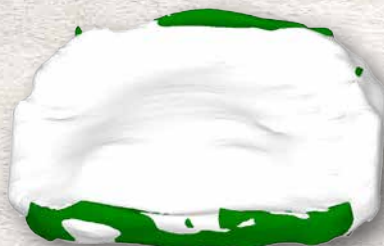
- revolučná metóda, ktorá lieči znížené a degenerované platničky, ich hernie a perforácie
- platničky narastú - ide o jediný spôsob na svete
- obnovia svoju elasticitu, objem, výšku, tvar aj štruktúru
- dôkazom sú MR vyšetrenia a 3D vizualizácie platničiek pred a po liečbe
- bez chirurgického, miniinvazívneho alebo endoskopického zákroku
- vedecky overený a patentom chránený postup

Pred liečbou

perforácia

Po liečbe

Červené okraje znázorňujú deformácie platničky. Po liečbe zanikajú,
netlačia na nervové zakončenia a tým nespôsobujú bolesť.

Klinika Impedančnej terapie je špecializované zdravotnícke zariadenie na liečbu degeneratívnej choroby chrbtice a platničiek.

Úvodná konzultácia zdarma!

**Revolučný postup
BEZ OPERÁCIE!**

**Správna cesta
k zdravej
chrbtici**

www.liecbaplatniciek.sk
telefón: +421 948 426 548

PODNETY A NÁMETY

Podnety, námety a príspevky do ďalšieho čísla Rusovských novín nám posielajte do **25. 7. 2020** na adresu sekretariat@bratislava-rusovce.sk